

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

2006 йил, 24 январь, СЕШАНБА

Газета 1966 йил
1 июлдан
чиқа бошлаган

ШАҲАР ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ КУНДАЛИК ГАЗЕТАСИ

№ 15 (10.572)

Баҳоси эркин нархда

ПОЙТАХТНИНГ БИР КУНИ

Янгиликлар, воқеалар

ТОШКЕНТДАГИ "ФОТОН" ОЧК ХИССАДОРЛИК ЖАМИАТИ РЕСПУБЛИКАМИЗДАГИ ЙИРИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАЛАРИДАН БИРИ САНАЛАДИ.

МУВАФФАҚИЯТ ОДИМЛАРИ БЎЙЛАБ

Корхона жамоаси 2005 йилни махсулот сифатини яхшилаш ва ишлаб чиқариш самардорлигини ошириш каби муваффақиятлар билан аяқлаб, жорий йилни янги меҳнат зафарлари билан қарши олди.

Мана олтинчи йилда, "Фотон" номига мамлакатимизда нафақат бу ерда, балки юртимиз сарҳадларидан олисларда ҳам яхши билинади. Хозирги кунда ушбу жамоада минг нафар ишчи меҳнат қилмоқда. Бу ерда асосан, рангли телевизорлар, турли хилдаги транзисторлар, назорат касса аппаратлари, фото электрон станциялар (ФЭС), электр энергияси қувватини тежовчи электр лампалари ишлаб чиқаришмоқда. Бу хилдаги халқ истеъмоли моллари Ўзбекистоннинг ички бозори учун жуда муҳим аҳамиятга эгадир.

Шунингдек, корхонада ишлаб чиқарилаётган фото электрон системалари каби экспорт махсулотлари ҳам Россия ва Украина давлатларига ўз вақтида етказиб берилмоқда.

2005 йилда ишлаб чиқариш корхонасида жами 1 миллиард 776 миллион сўмлик махсулот ишлаб чиқарилди. Жорий 2006 йилда эса жамоа 7000 донга "Фотон" телевизорлари ишлаб чиқаришни режалаштирган. "Фотон" маркали телевизорлар чет элликдан анча арзон ва сифатли жиҳатлари билан ҳам юқори саналади. Бугунги кунда ишчи ва хизматчилар учун корхонада барча шарт-шароитлари мажмуи. Корхонанинг ошхонаси, дам олиш хоналари, тиббиёт, маънавият ва маърифат хоналари ишчилар ихтиёрида.

СУРАТЛАРДА: уста сазовчи Эшонхўжа Хамрохўжаев (ўртада) шоғирдлари Абдумажид Маликов, Алим Эмировалиев, Абдухусан Зокиров, Александр Тружников ва Нигмат Рихсиевлар билан; "Фотон" очк акциядорлик жамияти телевизорлар ишлаб чиқариш цехида; сазовчи Абдухусан Зокиров.

Рўздат Жуманиёзов (ЎЗА)
олган суратлар

Кечаси сатрларда

- **УЧТЕПА** туман ҳокимлигида **БУГУН** «Камолот» ЁИХ туман Кенгаши ташаббуси билан ўтказилган семинар «Ёшлар орасида соғлом турмуш тарзи» деб номланди.
- **БУГУН** «Туркўрғон» маҳалласида маҳалла фаоллари, ёшлар иштирокида «Маҳалла — меҳр-муруват ўчоғи» мавзuida ўтказилган давра суҳбати «Маънавият ва маърифат» марказининг Юнусобод туман бўлими ташаббуси билан уюштирилди.
- **БУГУН** Хамза тиббиёт академик лицейида «Маънавият ва маърифат» марказининг туман бўлими томонидан ўтказилган давра суҳбати «Жамият, дин ва аёл» деб номланди.
- **БУГУН** Тошкент темир йўл транспорти касб-хунара коллежида «Камолот» ЁИХ Мировод туман бўлими ташаббуси билан «Мардлар

— майдонда синалади» мавзuida тадбир уюштирилди.

• **БУГУН** «Камолот» ЁИХ Собир Раҳимов туман бўлимида сардорлар иштирокида ўтказилган семинар «Нутқ маданияти асослари» деб номланди.

• **БУГУН** «Камолот» ЁИХ Шайхонтоҳур туман Кенгаши ташаббуси билан сардорлар ва етакчилар иштирокида ўтказилган семинарда руҳшунослар ҳам иштирок этишди.

• **БУГУН** «Камолот» ЁИХ Тошкент шаҳар Кенгашида «Маҳалла посбони» жамоат тузилмаларининг сардорлари ўртасида ташкил этилган «Энг яхши маҳалла посбони», «Энг яхши маҳалла посбони жамоат тузилмасининг сардори», «Энг яхши маҳалла жамоат тузилмаси» кўрик-танловларининг Тошкент шаҳар босқичи бўлиб ўтди.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги Матбуот хизмати ва ўз мухбирларимиз хабарларидан.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ

«ХОМИЙЛАР ВА ШИФОКОРЛАР ЙИЛИ» ДАСТУРИ ТЎҒРИСИДА

2006 йилнинг юртимизда «Хомийлар ва шифокорлар йили» деб эълон қилинганлиги муносабати билан ҳамда халқимизнинг маънавий қадрияти сифатида хомийликнинг роли ва аҳамиятини кучайтириш, хомийлик фаолиятининг ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш, ушбу жараёнда аҳоли кенг қатламлари, барча мулкчилик шаклидаги ташкилотлар ва корхоналарнинг иштирокини кенгайтириш бўйича аниқ мақсадга йўналтирилган чора-тадбирлар комплексини амалга ошириш, уларнинг аҳолининг ижтимоий ночор қатламларини моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаш борасидаги ҳиссасини ошириш, шунингдек, тиббиёт ходимлари касбининг обрў-эътиборини кўтариш ва меҳнат шарафларини яхшилаш мақсадида:

1. Қуйидаги масалалар «Хомийлар ва шифокорлар йили»нинг асосий вазифалари этиб белгилансин:

мамлакат бўйича, минтақалар, шаҳарлар, туманлар ва аҳоли пунктлари миқёсида аҳолининг ижтимоий ночор қатламлари, биринчи навбатда ногиронлар, ёлғиз кексалар, кам таъминланган оилалар ва етим-есирларга аниқ моддий ёрдам кўрсатиш ва маънавий қўллаб-қувватлаш юзасидан чора-тадбирлар дастурини амалга ошириш, кексалар ва ногиронлар интернет-уйларида, «Меҳрибонлик» уйларида, қисмоний ва ақлий ривожланишда орқада қолган болалар мактаб-интернатларининг шарт-шароитларини яхшилаш;

хотимликнинг мустақам кафолатланиши ва ижтимоий нукта назардан кенг эътироф этилишини таъминлайдиган қонунчилик ва норматив-ҳуқуқий базани шакллантириш, ўз даромадларининг бир қисmini қалб амри билан хомийлик мақсадларига йўналтиришга тайёр олижон инсонларнинг ҳолисона интилишларини қўллаб-қувватлаш, халқимиз, айниқса ёшларнинг онгида меҳр-муруват, саховат ва ҳиммат каби эзгу инсоний фазилатларни юксалтириш;

жамият ҳаётида тиббиёт ходими касбининг нуфузи ва унинг макomini ошириш, мохир шифокорлар, тажрибали ҳамширалар ва меҳнат-севар санитарларнинг машаққатли ва масъулиятли ишларини моддий ҳамда маънавий рағбатлантириш тизимини такомиллаштириш, улар учун муносиб меҳнат ва турмуш шароитларини яратиш;

тиббий хизматлар сифатини ошириш, аҳолининг барча табақалари қамраб олинishi ва эркин фойдаланишини таъминлайдиган соғлиқни сақлаш тизимининг замонавий моддий-техника базасини, жумладан, хайрия ташкилотлари ва хомийларнинг маблағларини жалб этиш ҳисобига янада мустақамлаш ва ундан самарали фойдаланиш.

2. Республика комиссияси томонидан Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, вазирликлар ва идоралар, жамоат ташкилотлари ҳамда хайрия жамғармалари билан биргаликда ишлаб чиқилган «Хомийлар ва шифокорлар йили» дастури тасдиқлансин.

3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳ-

камаси:

икки ой муддатда хомийлик тушунчаси ва унинг мазмун-моҳиятини аниқ белгилайдиган, юридик ва жисмоний шахсларнинг қўллаб-қувватлаш борасидаги саъй-ҳаракатларини қўллаб-қувватлаш, жумладан, давлат томонидан тегишли имтиёзлар ва қўшимча имкониятлар беришининг яхлит тизimini яратишни назарда тутадиган «Хомийлик тўғрисида»ги Қонун лойиҳасини ишлаб чиқсин ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига киритсин;

икки ҳафта муддатда «Тиббиёт ходимлари кунини» касб байрагини таъсис этиш бўйича тақлифлар киритсин.

4. «Хомийлар ва шифокорлар йили» Дастурини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш бўйича Республика комиссияси (Мирзиёев):

нодавлат ташкилотлари, биринчи навбатда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларини, бизнес, фирмалар, компаниялар, халқаро хайрия тузилмаларининг вакилларини хомийлик ишларига кенг жалб этиш ва шу асосда хомийликни оммавий ижтимоий ҳаракатга айлантириш, мазкур ҳаракат нафақат ушбу Дастур доирасида чекланиб қолмасдан, мамлакат ижтимоий муносабатлар тизимида эъзиринг доимий ўрнига эга бўлишини таъминлашга қаратилган барча зарур шарт-шароитларни яратсин;

икки ҳафта муддатда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, вазирликлар, идоралар, ҳўжалик бирлашмалари томонидан ҳар бир аҳоли пункти, туман, шаҳар ва идоралар бўйича «Хомийлар ва шифокорлар йили» ҳудудий ва тармоқ дастурлари ишлаб чиқилиб, қабул қилинишини таъминласин;

давлат бошқаруви республика ва ҳудудий органлари ҳамда жамоат ташкилотлари даражасида ушбу Дастур бўлимлири ҳамда бандларини тўлиқ ва сўзсиз бажариш бўйича ишларнинг мувофиқлаштирилишини ташкил қилсин ҳамда Дастурга киритилган тадбирларнинг бажарилиши устидан тизимли назорат ўрнатсин.

5. Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлиги, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги, Миллий телерадиокомпания, оммавий ахборот воситалари «Хомийлар ва шифокорлар йили» дастурининг мақсади ва аҳамиятини очиб бериш юзасидан кенг тушунтириш ишлари олиб борилишини, унда назарда тутилган тадбирларнинг бажарилиши, шу жумладан, аҳоли ўртасида меҳр-муруват, ўзаро ёрдам ва хомийлик ғоялари мустақамлаштириш алоҳида эътибор қаратган ҳолда, савобли ишларни амалга ошираётган фуқаролар, маҳаллалар, корхона ва ташкилотлар жамоаларининг қўшаётган ҳиссалари мунтазам ёритиб борилишини таъминласин.

6. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазирини Ш.М.Мирзиёев зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2006 йил 23 январь

ЁШ ИСТЕЪДОДЛАР ШАРАФИГА

ШУ ЙИЛ 30 ЯНВАРЬ КУНИ ЎЗБЕКИСТОН МАДАНИЯТ ВА СПОРТ ИШЛАРИ ВАЗИРЛИГИ ТАШАББУСИ БИЛАН АЛИШЕР НАВОЙИ НОМИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА ХАЛҚАРО ФЕСТИВАЛЬ ВА ТАНЛОВЛАРДА СОВРИНЛИ ЎРИНЛАРНИ ҚЎЛГА КИРИТГАН ЁШ ИЖРОЧИЛАРНИ ШАРАФЛАШ МАРОСИМИ БЎЛИБ ЎТДИ. «ТАСАННО» ДЕБ НОМЛАНГАН УШБУ ТАДБИРДА ЮРТИМИЗНИНГ ЕТМИШГА ЯҚИН ЁШ ИСТЕЪДОД СОҲИБИ, ТАНИКЛИ БАСТАКОР ВА МУСИҚАЧИЛАР ИШТИРОК ЭТАДИ.

Таъкидлаш жоизки, мамлакат халқаро нуфузининг юксалишида миллий маданият ва санъатнинг ўрни бекиёс. Бугун юртимизни жаҳонда кенг тарғиб ва ташвиқ этишда ёш истеъдодларнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Зеро, мамлакатимизда Президент Ислам Каримов раҳнамолигида истеъдод соҳибларини аниқлаш, уларни тарбиялаш ва қўллаб-қувватлаш учун зарур барча шароит яратилган.

Юртимиздаги қўллаб-қувватлаш оид таълим даргоҳларида маҳоратли ўқитувчи ва бастакорлар, санъатшунослар фаолият юритаётир. Шу боис ёш му-

мик лицейи ўқувчиси, Президент стипендияси совриндори Бехзод Абдураимов эса Италиянинг Агрополи шаҳрида ўтган «Ле музе» халқаро ёш музикачилар танловида Гран-при совринига сазовор бўлди. Ёш истеъдод соҳибларимиз Франция, Португалия, Испания, Индонезия, Греция, Болгария каби мамлакатларда кенг томошабинлар олқишига сазовор бўлган ҳам таҳсинга лойиқдир.

Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Давлат академик катта театрида ўтажак тадбирда ана шундай умидли ёш истеъдодларга вазирликнинг диплом ва мукофотлари тантанали равишда топширилади, санъат усталари ва ижрочи ёшлар иштирокида катта концерт намоиши этилади.

Ўзбекистон Миллий матбуот марказида бўлиб ўтган матбуот анжуманида оммавий ахборот воситалари вакилларига шу ҳақда атрофлича маълумот берилди, уларни қизиқтирган саволларга жавоблар қайтарилди.

Назозат УСМОНОВА,
ЎЗА мухбири

XXI АСР САДОСИ

БАРЧА МАНБАЛАРДАН ОЛИНГАН СЎНГГИ ХАБАРЛАР

МАМЛАКАТИМИЗДА

• Кеча Тошкентда бўлиб ўтган кенгайтирилган фаоллар йиғилишида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) томонидан уй-жой коммунал соҳасида инсон ҳуқуқлари ва манфаатларига риоя этилиши бўйича ўтказилган мониторинг натижалари муҳокама қилинди.

• Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ташаббуси билан Республика «Истеъдод» марказида илмий-амалий семинар ўтказилди. Анжуман Президентимизнинг «Инсон ва унинг ҳуқуқ-эркинликлари ҳамда манфаатлари — энг олий қадрият» мавзuidaги маърузасини олий таълим муассасаларида ўрганиш ва ўқитиш масаласига бағишланди.

• Шу кунларда Урганч шаҳрида Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси раисининг ўринбосарлари, Хоразм вилояти ҳокимининг ўринбосарлари, шаҳар ва туманлар ҳокимлари штирокида ўн кунлик давра суҳбати шаклидаги семинар-мунозара ўтказилмоқда. Ушбу анжуман иштирокчилари иқтисодий-ижтимоий, маънавий-маърифий масалаларга оид 50 дан ортиқ маърузалар тинглайдилар, қўллаб-қувватлаш масалаларида катнашадилар.

• Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий марказида БМТнинг Бола ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенциясининг ўзбек тилида иккинчи бор нашр этилганлиги муносабати билан тақдирим бўлиб ўтди. Аҳолининг турли табақасига мўлжалланган мазкур қўлланма Миллий марказ босмахонасида ЮНИСЕФнинг Ўзбекистондаги Болалар жамғармаси ваколатхонаси ҳамкорлигида нашр этилди.

• «Навоий пахтасаноат» акциядорлик жамияти Испаниянинг «ОБУС» фирмаси билан ҳамкорликни йўлга қўйган, уруғлик чигит тайёрлаш, туқсизлантириш ва сифатини ошириш кўрсаткичлари икки ҳиссага орди. Ёнғ муҳими «ОБУС» технологияси асосида ишлашга ўтгач, корхонада 110 та янги иш ўринлари очилиб, уларда маҳаллий ёш йигит-қизлар самарали фаолият кўрсатмоқдалар.

• Хомийлар ва шифокорлар йилида мамлакатимизнинг ҳар ҳудудидида янги-янги тиббий муассасалар қурилмоқда ва қайта таъмирланмоқда. Жумладан, Қорақалпоғистон Республикасидаги 150 га яқин тиббий муассасалар капитал таъмирланиб, замонавий даволаш ускуналари билан жиҳозланди.

• Бухоро вилояти, Жондор тумани, Мирзаён қишлоқ фуқаролар йиғини ҳудудидида кўркам «Обод қишлоқ ҳақимлик маскани» қад ростлади. Хомийлар ва шифокорлар йилида иш бошлаган ушбу маскан эндиликда яқин-атрофда яшовчи 3,5 минг нафар аҳолига хизмат кўрсади. Объект қурилишига 140 миллион сўм маблағ сарфланди. Шунинг 117 миллион сўми туман маҳаллий бюджети ва хомийлар ҳисобига тўғри келади.

ЖАҲОНДА

• Португалия мамлакатининг собиқ бош вазири Каваку Силва президентлик сайловида ғолиб қиди. Унинг учун сайловчиларнинг 50,6 фоизи овоз берди. Каваку Силва социалистлар номзоди Монуэл Алгреге ва собиқ президент ҳамда бош вазир Марио Соарешни анча ортда қолдирди.

• Боливия тарихида ilk бор Президент этиб сайланган хинду қабилалари вакили Эва Моралес расман фаолиятини бошлади. Мамлакат пойтахти Ла-Пасда бўлиб ўтган инаугурация маросимида дунёнинг турли давлатларидан келган президентлар ва юқори мартабали вакиллар иштирок этди.

• Кеча Ироқнинг Бағдод шаҳри марказида жойлашган «яшил ҳудуд» яқинида террорчилар томонидан миналаштирилган автомобилнинг портлаши натижасида икки киши ҳаётдан қўз юмди, беш нафар тинч аҳоли турли даражада тан жароҳатларини олди.

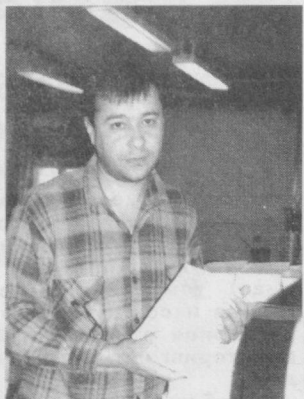
• 1981 йилда Рим Папаси Иоан Павел II га суиқасд қилиб, 19 йиллик қамоқ жазосини ўтаганидан сўнг озодликка чиққан туркиялик Меҳмет Али Агджага эркинликда узоқ юриш насиб этмади. Туркия Олий суди қуйи суд қарорини хато деб топиб, Агджани қайта қамоққа олиш ҳақида қарор қабул қилган. Эндиликда Меҳмет Али Агджа яна тўрт йиллик умрини қамоқда ўтказди.

• Якшанба кунини портлатиб юборилган «Моздок-Тбилиси» газ қувурида кеча-қундуз амалга оширилган таъмирлаш ишлари нихоясига етмоқда. Бугун газ қувури ўз фаолиятини тиклаганидан сўнг Грузияга узулиб қолган газ таъминоти яна қайтадан тикланади.

ОБ-ҲАВО МАЪЛУМОТИ

Гидрометеорология Бош бошқармасининг хабар беришича, 25 январь кунини Тошкентда ҳаво ўзгариш туради, ёғингарчилик бўлмайди. Кечаси ва эрталаб айрим жойларга туман тушади. Фарбдан секундига 3-8 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 1-3 даража совуқ, кундузи 2-4 даража илиқ бўлади.

**ҲОЗИРДА
КУНДАЛИК
ҲАЁТИМИЗНИ
МАТБАА
МАХСУЛОТЛАРИСIZ
ТАСАВВУР ЭТИШ
ҚИЙИН. ҲАР
БИРИМИЗ
БУГУНГИ ВОҚЕА-
ҲОДИСАЛАРДАН
ХАБАРДОР
БЎЛИШ УЧУН
ГАЗЕТА ВА
ЖУРНАЛЛАРНИ
ВАРАҚЛАЙМИЗ.**

Саноат

ЎЗ ВАҚТИДА ВА СИФАТЛИ

Нашр этилаётган китоблардан илм ахтарамиз, маънавий озиқ оламиз. Ана шунда босма махсулотларни ўқувчиларга етказишда, сифатини таъминлашда матбаа ходимларининг ўзига хос ҳиссаси борлигини ҳис этамиз.

Албатта, қўлингизга олган ҳар қандай китобнинг мазмунини билан танишмасдан аввал муқовасига, безагига, қўринишига эътибор қаратасиз. Бу борада матбаачиларнинг изланишлари аяқол акс этади. Сифатга қаратилган эътибор, фақат китобхоннинг талабни қондирибгина қолмай, буюртмачилар сафи кенгайишида, ишлаб чиқариш суръати ва ҳажми ортишида аҳамиятга эгадир. Пойтахтимизда фаолият кўрсатаётган Фан ва технологиялар марказининг босмахонаси матбаачилари ҳам бунни дилдан ҳис этишмоқда. Улар ҳар бир буюртмани бажарар эканлар режани пухта тайёрлашади. Чунки янги китобни, яъни кимнинг-

дир машаққатли меҳнати махсулини китобхонга бугуннинг талаблари даражасида етказишнинг ўзи бўлмайди.

Ушбу кичик корхонада барча ишлар компьютерлаштирилган, цехлар замонавий босма машиналар билан жиҳозланган. Бу ерда буюртма асосида турли матбаа махсулотлари — олий ўқув юртлири учун дарсликлар, турли буклет ва қўлланмалар, лугатлар, бадий адабиёт ва бошқа нарсалар чоп этилади. Абдуллаев номли геология ва геофизика институти, маданият марказлари ва бошқа муассасалар корхонанинг асосий буюртмачилари сирасига киради. Шунингдек, Республика Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг ўрта махсус, касб-хунар маркази билан коллеж ва лицейларга ўқув адабиётлари тайёрлаш учун шартнома имзоланган. Фақат ўтган йилнинг ўзига корхона матбаачилари томонидан 300 номдаги китоблар чоп этилди. Пой-

тахтимиздаги нашриётлар билан ҳамкорлик яхши йўлга қўйилган ва уларнинг буюртмалари ўз вақтида ҳамда сифатли адо этиляпти. Бу борада корхона цехларидаги "Ramaior 313"/ "Ramaior 314" ҳамда бирданига 4 бўёқда махсулот тайёрлаш имконияти бўлган "Хейдель-берг" немис фирмасининг босма машиналари қувватидан унумли фойдаланилмоқда.

— Босмахонамизда ҳар доим иш қизгин, буюртмаларимиз етарли, — дейди Мақсуд Холмухамедов. — Ишни режали ташкил этганимиз боис ҳам уларни сифатли ва ўз вақтида адо этишга ҳаракат қиламиз. Бир сўз билан айтганда, имкониятларимизни ишга солиб ўз мавқеимизни сақлаймиз. Шунга алоҳида эътибор қаратганмики, бизга биринчи бор буюртма билан келган харидор, доимий мижозимизга айланиб қолади. Негаки, ҳамisha буюртмачи

талабидан келиб чиқиб ишлаймиз.

Босмахона тадбиркорлари жорий йилда буюртмаларни янада сифатли бажариш, бозор талаби асосида ишлашга катта эътибор қаратиб янги техника воситалари ва замонавий босма машиналари сотиб олишни режалашган. Бу ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш, ишчи-хизматчилар моддий манфаатдорлигини таъминлаш ҳамда махсулот турларини кўпайтиришда муҳим аҳамият касб этиши, шубҳасиз.

Шарифа ИЛЁСОВА
СУРАТЛАРДА: чоп этувчи Мухаммад Холматов ўз вазифасини пухта бажаради; Майя Тўлаганова ҳамisha илгорлар сафида; матбаачи Раваҳан Камолот сифатга эътибор қаратади.
Наталья Семёнова олган суратлар

Истеъмолчилар ҳуқуқлари
қонун ҳимоясида

ЗАРУР ЧОРАЛАР КЎРИЛМОҚДА

● Яққасарой тумани, Шошйўл қўчаси, 6-уй, 9-хонадонда истиқомат қилувчи Антон Даубов А.Навий қўчасида жойлашган савдо ярмаркасидаги ҳусусий тадбиркор М.Рахимова қарашли дўкандан «Sata Computers LG Eleetronics» русумидаги компьютер харид қилади. Бирок 4 кун ўтган мазкур қўрилманинг электр таъминотидаги муаммолар ишлай қолди. Истеъмолчи А.Даубов томонидан мазкур дўкон маъмуриятига мурожаат қилинганида ишлаб чиқарувчи унга 10000 сўмлик тўлов тўланганидан сўнггина компьютер тузатиб берилишига ваъда беради. Ҳозирда истеъмолчига компьютер хариди учун кетган маблағ қайтариб берилган.

● Тошкент вилоятининг Чирчиқ туманида яшовчи Эльмира Мураҳас юқорида номи зикр этилган савдо ярмаркасида «Nokia — 6630 — LG-Aiue» уяли телефон аппарати 445000 сўмга харид қилади. Аммо сотиб олинган телефон аппаратидаги бир кун ўтмасданқо техник носоз эканлиги сезилиб қолади. Ваҳоланки, истеъмолчига хизмат кўрсатган савдо дўкони мутасаддилари унинг 10 ой муддат бенуқсон ишлашига кафолат беришган эди. Ҳозирги пайтда уяли телефон учун сарфланган харажат истеъмолчига қайтариб берилган.

● Мировод тумани, Афросиёб даҳаси, 41-уй, 14-хонадонда истиқомат қилувчи Серафима Пак ҳусусий тадбиркор Муроджон Султоновга тегишли «Атлант» савдо дўконида 450 минг сўмлик «Индесит — WIL-105» русумидаги кир ювиш машинасини харид қилади. Савдо дўкони эгалари истеъмолчига ушбу мосламани сотиш мубайнида унинг 3 йилга қадар ҳам-қўстисиз ишлашига кафолат беришган эди. Лекин уларнинг оғиз қўйириштиришгани ҳақиқатта мос келмади: кир ювиш машинаси 7 ой ўтар-ўтмас ишдан чиқди. Айни пайтда тегишли ташкилотнинг аралашуви билан носоз мослама бошқаси билан алмаштирилди. Кетган бошқа харажатлар ҳам савдо дўкони хисобидан қопланди.

Тошкент шаҳар истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш жамиятлари худудий бирлашмаси билан ҳамкорликда тайёрланди.

Азиз ҳамшаҳарлар ва пойтахтимиз меҳмонлари! Бирор буюминг харид қилаётганингизда ёки бошқа ҳолларда ҳуқуқингиз поймол этилганими? Унда марҳамат, қуйидаги ишонч телефонларига қўнғирок қилинг: 117-25-38, 76-89-35.

Хурматли газетхон!

Қўпсонли муҳлисларимиз хоҳиш-истакларини ҳисобга олиб, газетамиз саҳифаларида «Оқшоми» хонлар учун «Саломатлик хизмати» руқнини ташкил этишга қарор қилдик. Унда сиз ўзингизни қийнаб келаётган турли хасталиклардан халос бўлиш бўйича мутахассис шифокорлар маслаҳатлари билан мунтазам танишиб бораёсиз. Табобат олами ангиликларини, асрлар давомида у ёки бу хасталиқни даволашда самарали қўлланиб келаётган, ҳаёт синовларидан кўп маротаба ўтган халқ табобати тавсиялари кенг ёритилади. Шунингдек, сизларни қизиқтираётган турли саволлар «Саломатлик хизмати» га мавзу бўлиши мумкин.

Қуйида биринчи мақоламизни эътиборингизга ҳавола қилаёмиз. Сиз йўллайдиган мактублар, саволларингиз, тақлиф ва мулоҳазаларингизни кутамиз.

Ҳозир бел оғриғи, умуртқа поғонасидаги қучли оғриқлардан азоб чекаётган одамни ўчратмаган киши орамизда йўқ, десак бўлади.

Агар статистикага мурожаат қилдиган бўлсак, остеохандроз хасталиги тузюгига илганларнинг сони йилга 40 фоизга ортиб бораётган экан. Ҳўш, бу ўзи қанча касаллик? Ундан қутулиш мумкинми? Мумкин бўлса — нима қилиш керак?

Шифокорларнинг айтишича, остеохандроздан даволайдиган хаб дори (таблетка) йўқ экан. Лекин, дейишдади ишонч билан улар, ўз танангизни бошқаришни ўргансангиз, хасталик албатта чекинади.

Бошингизни гоҳ ўнгга, гоҳ чапга, олдинга, орқага айлантириб қўринг. Шақир-шукур, қирсиллаган овозини эшитдингизми? Ҳа, шу — остеоханд-

роз. Орқа умуртқа оғриғидан шикоят қилувчиларнинг қарийб 80 фоизи шифокордан шу ташхисни эшитади. Ёш ўтиб бориши билан бу хасталикка ҳамма дучор бўлиши, лекин бирор киши бутунлай соғайиб кетмаслиги балки уларга таскин берад.

Келинг, шу касаллик ҳақида батафсилроқ гаплашиб қўрайлик.

Умуртқа поғонаси янги йил арчаси каби суяклар ва мушакларни ийиб

рози хасталиги айнан шу остеохандроз номи билан аталади. У худди ақинлар каби организм қариб боришининг муқаррар оқибати ҳисобланади. Фарқи шундаки, илгарилари остеохандроз қирқ ёшдан кейин безовта қила бошлаган бўлса, эндиликда бу касаллиқни 20 ёшданқо кузатиш мумкин.

Тиббиёт фанлари номзоди, нейрохирург Андрей Ходкевичнинг айтиши-

нинг умумий белгиси эса битта - орқа оғриғи. Остеохандроз — бу хасталик, лекин айни пайтда бундай деб аташ ҳам қийин — зеро, тананинг қариши — бу табиий ҳолатдир.

Орқа оғриғига қарши қанча қулайликлар яратишса — шунчалик унга зарар келтирилмас. Жилла бўлмаганда, умуртқа доирасида ўз ёшлик қучларини узайтиришга интилувчилар ютиб чиқишади. Умуртқа учун энг за-

мор йўталгани ёки акса урганида, мускулларнинг ҳар қандай чўзилишида зирқираб оғриқ беради. Махсус малҳамлар, арига нақтириш, қизиган дазмол оғриқни қолдирсада, бу узюққа чўзилайди — фақат вертебролог-шифокоргина, у бўлмаганда эса нейрхирург, невропатолог, травматолог ёрдам бериши мумкин.

Шифокорлар оғриқ ва яллиғлашишга қарши яллиғлашиш жараёнларини даволайдиган дориларни ёзиб беришлари мумкин. Бирок, остеохандроз механизми ва сабабларига таъсир ўтказувчи ягона дори — бу умуртқа тўқималарида моддалар алмашувини ва уларни озиклантирувчи вазифасини бажарувчи жисмоний тарбия машқларидир. Машқлар билан бирга шифокорлар, масалан, физиотерапия муолажалари ва (турникка осилиб) чўзилиш машқларини буюришади.

Қўпчилик бир-икки ҳафта машқларни бажариб, кейин уни ташлаб юборади. Афсуски, улар бу билан катта хатоликка йўл қўйишади. Чунки, ўтказиб юборилган умуртқа грижаси фақат жаррохлик операцияси билан даволанади. Ҳозир бундай операциялар эндоскопик усул билан амалга оширилади. Лекин касаллиқни ана шу сўнгги чорага олиб бормаслик мумкин ва лозим. Боз устига гимнастик машқлар ва улар билан боғлиқ барча муолажалар операциядан кейин ҳам давом эттирилиши керак бўлади.

Демак, ҳар қандай ҳолатда ҳам касаллиқнинг олдини олувчи жисмоний тарбия машқлари ва у билан бирга адо этиладиган бошқа муолажалардан қочиб қутулиб бўлмайди.

Транспорт

ОЧИҚ ТЕНДЕР ҲОЛИБЛАРИ

**ПОЙТАХТ АҲОЛИСИГА НАМУНАЛИ
ТРАНСПОРТ ХИЗМАТИ КЎРСАТИШ МАҚСАДИДА
"ТОШШАҲАРЎЛОВЧИТРАНС" АКЦИЯДОРЛИК
КОМПАНИЯСИ ТОМОНИДАН ҚАТОР
ТАДБИРЛАР КЎРИЛМОҚДА.**

Тошкент шаҳрида йўловчи ташиш йўналишида транспорт катновининг бир маромда бўлишини таъминлаш бўйича ўтказилган очик тендер ҳам ўз ижобий натижасини берди.

Тошкент шаҳрида йўловчилар ташишни ташкил этиш ко-

миссияси масалага жиддий муносабатда бўлди. Ишчи гуруҳи тавсия этган йўналишлар ҳужжатлари транспортнинг барча турлари фаолиятини мувофиқлаштириш маркази томонидан атрофлича ўрганилди.

Уч босқичда ўтказилган тендер давомида транспорт воситаларини техник жиҳатдан соз саклаш ҳамда йўловчиларга маданый хизмат кўрсатишни яхшилаш бўйича тадбирлар белгиланди.

Очик тендерларда ҳусусий сектордаги 33-йўналиш ва акциядорлик компаниясига қарашли 12-йўналиш ҳолибликни қўлга киритди.

Аҳмад АББОСОВ

**МАЪЛУМКИ, «КАМОЛОТ» ЁИҲ МАМЛАКАТИМИЗ
ЁШЛАРИНИНГ ЧИНАКАМ КЎМАҚЧИСИ СИФАТИДА КЕЛАЖАК
ВОРИСЛАРИНИНГ ҲАР ТОМОНЛАМА КАМОЛ ТОПИШИГА ЎЗ
ҲАЁТИМИЗДА ЎЗИНИНГ ФАОЛИЙТИ БИЛАН АҲРАЛИБ
ТУРАДИГАН ҲАРАКАТ ЗАҲМАТКАШЛАРИ ТЕНГДОШЛАРИНИНГ
ГИВАНДЛИК, ОИТВ/ОИТС (СПИД), ЗАРАРЛИ МОДДАЛАРНИ
ИСТЕЪМОЛ ҚИЛИШГА ҚАРШИ РЎҲДА ВОЯГА ЕТИШЛАРИДА ЎЗ
ХИССАЛАРИНИ ҚЎШМОҚДАЛАР.**

Тадбирлар

БИЛИМЛАРИНИ НАМОЙИШ ЭТИШДИ

Фикримиз исботини Тошкент ахборот технологиялари университети қошидаги академик лицейда бўлиб ўтган «ОИТС-сиз, келажак сари» номли маърифий тадбир мисолида ҳам кўриш мумкин. Унинг қизгин ва мунозараларга бой тарзда ўтишига «Камолот» ЁИҲ Мирзо Улуғбек туман бўлими етакчилари, JICA/World Vision Ўзбекистон — Япония ҳамкорлик лойиҳаси, сардорлар, спорт ва жисмоний тарбия, экологик маданый соҳалари раҳбарлари яқиндан ёрдам беришди.

Таъкидлаш жоизки, мазкур учрашу-

ни ўтказишдан қўзланган асосий мақсад ёшлар ўртасида ОИТСнинг олдини олиш, унинг фожиали оқибатлари тўғрисида маълумот бериш, келажак ворисларида соғлом турмуш тарзини шакллантириш, инсоннинг сиҳат-саломатлиги, унинг қадр-қиммати қанчалар муҳимлигини сингдиришга қаратилди.

—Талабалар ўртасида ўтказган тадбиримиз — дейди ушбу лицей «Камолот» ЁИҲ бошланғич ташкилоти етакчиси Рустам Шойимқулов биз билан суҳбатда. — ОИТС ҳақида нималарни билиш

лозим?» деб номланган викторина саволларига етарлича жавоб бериш тарзида ўтказилди. Унинг шартларига қўра танлов иштирокчиси энг яхши деворий сурат, сазнавий қўриниш, савол-жавобларга тайёр бўлиши ва бадий қисмда ўз маҳоратини намойиш этиши лозим эди. Ҳозирда эркин танлов сифатида талабаларнинг ўзлари томонидан тайёрланган «ОИТС—умр заволи», «Шарқшунос талабалар гивандлиқка қарши» сингари кўргазмалар намойиш этилмоқда.

Танлов иштирокчиларини қўллаб-қувватлаш, уларга ўз талақларини билдириш мақсадида сўзга чиққан «Камолот» ЁИҲ Мирзо Улуғбек туман бўлими Кенгаши раиси ўринбосари Саидбахтиёр Саидвалиев, академик лицей директорининг маънавий-маърифий масалалар бўйича муовини Шоира Турсуновалар ОИТСнинг инсоният ҳаётига тугдираётган жиддий хавфи ҳамда оқибатлари ҳақида тўхталиб, талабаларнинг аср вазоси тўғрисидаги маълумотларини янада чуқурлаштириш зарурати мавжудлигига уруғ беришди.

Тадбир якунида ҳолибликни қўлга киритган иштирокчиларга муассислар томонидан таъсис этилган эсдалик совғалари ва рағбатлантирувчи мукофотлар топширилди.

Хидирали ПАНЖИЕВ

Диққат: танлов!

ОАВ ВАКИЛЛАРИ УЧУН «ОЛТИН ҚАЛАМ» ХАЛҚАРО ТАНЛОВИ

«ОЛТИН ҚАЛАМ» ХАЛҚАРО ТАНЛОВИ
ЖАҲОН МАТБУОТИ ЭРКИНЛИГИ КУНИГА
БАҒИШЛАНГАН БЎЛИБ, У МИЛЛИЙ ВА
ХАЛҚАРО ЖУРНАЛИСТИКАНИНГ ЭНГ ЮКСАК
ЮТУҚЛАРИНИ КЕНГ ОММАЛАШТИРИШ, ОАВ
ХОДИМЛАРИНИНГ ФУҚАРОЛИК
ПОЗИЦИЯСИНИ НАМОЁН ЭТИШ ҲАМДА
ЖУРНАЛИСТЛАРДА ТАНҚИДИЙ ФИКРЛАШНИ
ВА ИЖОДИЙ ФАОЛИЯТГА ЯНГИЧА
ЁНДОШУВЛАРНИ ШАКЛЛАНТИРИШ
МАҚСАДИДА ЎТКАЗИЛАДИ.

Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси ва Журналистларни қайта тайёрлаш халқаро маркази танлов ташаббускорлари бўлиб, у ҳар йили ўтказилади. Танлов натижалари 3 май — Жаҳон матбуоти эркинлиги куни эълон қилинади.

Танлов турли номинацияларда маҳаллий ОАВ — телевидение, радио, матбуот (охиргиси интернет-журналистикани ҳам ўз ичига олади) ходимлари ўртасида ўтказилади. Битта номинация эса чет эллик журналистлар учун мўлжалланган. Танловда қатнашиш учун буюртмалар ОАВ жамоаларидан, ижодий уюшмалардан, журналистика йўналишидаги нодавлат но-тижорат ташкилотлардан (даъвогар биттадан ортиқ бўлмаслиги керак), шунингдек, мустақил журналистлардан қабул қилинади.

«Олтин қалам» танловини ҳар йили ўтказиш билан боғлиқ харажатлар ва танлов ғолиби учун мукофотлар давлат бюджети ҳамда республикадаги, шунингдек, халқаро ташкилотлар томонидан молиялаштирилади.

1. «ОЛТИН ҚАЛАМ» НИШОНИНИНГ ТУЗИЛИШИ.

«Олтин қалам» нишони «Рондо» пероси шаклида бўлиб, перонинг уч қисми юқорига қаратилган ҳолда жойлаштирилган. Нишон қўкракнинг чап томонига тақилади.

Нишон кумушдан ясалади ва тилла суви билан қопланади.

2. ТАНЛОВ ШАРТЛАРИ:

2.1. Конкурса аввалги йилнинг 31 мартидан жорий йилнинг 31 мартигача бир йил давомида газета-журналларда чоп этилган, радиода эфирга узатилган ва телевидениеда намойиш этилган материаллар 10 апрелгача қабул қилинади.

2.2. Конкурс икки кўринишда ўтказилади:
Асосий номинация — энг яхши журналистик материал учун.

Мукофотлар ОАВларининг уч тури бўйича таъсис этилади: — телевидение; — радио; — матбуот (интернет-журналистика ҳам қиради). — Рағбатлантирувчи мукофотлар доирасидаги номинациялар: — журналистика ривожига қўшган ҳиссаси учун; — йилнинг энг яхши дебюти учун; — энг яхши карикатура учун; — энг яхши фоторепортаж учун; — чет эллик журналистнинг Ўзбекистон тўғрисидаги энг яхши материаллари учун.

— 2.3. Танловга босма, радио ва телематериаллар (камида 5 та иш) тақдим этилади. Босма нашр учун: материал чоп этилган даврий нашрнинг асли (ёки нусхаси).

Телекўрсатув (видеоматериал)лар учун: — видео-материалларнинг давомийлиги 3 минутдан 30 минутгача бўлиши керак; — материал, ахборот ташувчи воситанинг қандай кўринишида бўлмасин, рангли тасвирда бўлса, мақсадга мувофиқ бўлади.

Радиозинтирттириш (аудиоматериал)лар учун: — материалларнинг давомийлиги 5 минутдан 30 минутгача бўлиши керак; — материал ёзилган аудиокассета ёки системали диск.

2.4. Ишга муаллиф тўғрисида қуйидаги маълумотлар илова қилинади:

— фамилияси, исми ва отасининг исми, профессионал фаолияти тўғрисида қисқача маълумот; — манзили, телефони; — паспортга оид маълумотлари.

3. ТАНЛОВНИ ЎТКАЗИШ ТАРТИБИ.

Танлов иштирокчиларининг ишларини етакчи журналистлар, жамоат ташкилотлари, жағфармалар, манфаатдор вазирлик ва идораларнинг вакиллари орасидан танланган халқаро ва республика экспертларидан иборат танлов ишларини кўриш ва баҳолаш бўйича жюри кўриб чиқади.

Ишлар қуйидаги мезон бўйича баҳоланади: мавзунинг долзарблиги, иш мазмунининг ижтимоий аҳамияти, материални етказишдаги аниқлик ва ўзига хослик, жанрнинг хилма-хиллилиги ва бошқалар. Ҳар бир иш беш балли система бўйича баҳоланади.

Рағбатлантирувчи мукофотлар доирасидаги «Журналистика ривожига қўшган ҳиссаси учун» номинацияси бўйича ғолиблар жюри аъзоларининг оддий овоз бериш йўли билан аниқланади.

Ташкилий қўмитанинг доимий ишлаши қўзда тутилган. Унинг вазифаларига қуйидагилар қиради: — танловни моддий-техник жиҳатдан таъминлаш; — танлов иштирокчиларининг ҳужжатлари ва материалларини қабул қилиш; — танлов иштирокчиларига хабар бериш. Жюри таркиби ташкилий қўмита томонидан белгиланади.

4. ҲОЛИБЛАРИ МУКОФОТЛАШ.

4.1. Танловнинг асосий номинацияси бўйича ғолиблар «Олтин қалам» нишони ҳамда энг кам иш ҳақининг 150 баробари миқдорида пул мукофоти билан тақдирланадилар.

4.2. Танловнинг бошқа номинациялари бўйича ғолиблар дипломлар, статуэткалар ва энг кам иш ҳақининг 75 баробари миқдорида пул мукофоти билан тақдирланадилар.

4.3. Танлов натижалари оммавий ахборот воситаларида эълон қилинади.

4.4. Мукофотлар ҳар йили 3 майда тантанали равишда топширилади.

4.5. Мукофот бир шахсга тақдоран берилмайди.

Материаллар «Олтин қалам» танлови деб кўрсатилган ҳолда қуйидаги манзилга жўнатиллади:

Ўзбекистон, Тошкент шаҳри - 700129, Навоий қўчаси 30-уй. 3-қават, 30; 35; 37-хоналар.

Телефонлар: 144-37-87;

144-64-61; 144-64-62. Факс: 144-69-65

Ташкилий қўмита

Бунёдкорлик

ШИЖОАТЛАРИ БАЛАНД

ШАҲРИМИЗ БОЗОРЛАРИНИНГ ҚИЁФАСИ МУСТАҚИЛЛИК ЙИЛЛАРИДА ТУБДАН ЎЗГАРДИ. АЙНИҚСА, БИР НЕЧА ЙИЛЛАРДАН БУЁН ПОЙТАХТИМИЗНИНГ ГАВЖУМ МАСКАНЛАРИДАН САНАЛИМИШ "ЧОРСУ" БУЮМ ҲАМДА "ЭСКИ ЖЎВА" ДЕҲҚОН БОЗОРЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛГАН БУНЁДҚОРЛИК ИШЛАРИ ТАДБИРҚОРУ ХАРИДОРГА ҚУЛАЙЛИК ЯРАТДИ.

Албатта, бу борада бозордаги бунёдкорлик ишлари бўйича тендер савдосида қатнашиб, бир неча бор ғолибликни қўлга киритган бош пудратчи қурилиш ташкилоти — "Мухлиса қиз" хусусий фирмаси қурувчиларининг алоҳида хиссаси бор.

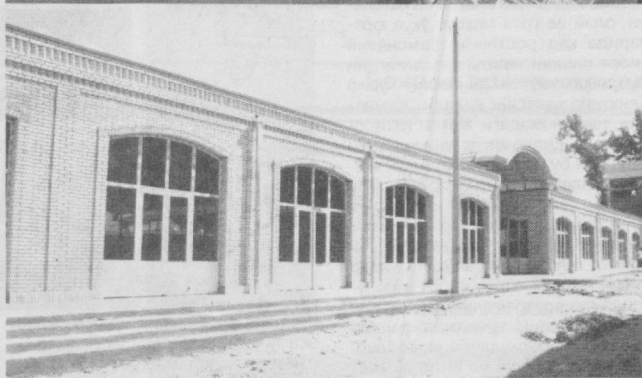
Ўтган бир-икки йил мобайнида "Тошбошрежа" ҳамда "Тошгипрогор" лойиҳа институтлари мутахассислари билан бунёдкорлар ҳамкорлигида бозорлар ҳуснига мос ва хизмат кўрсатишга хос дўкон ҳамда савдо расталари қад ростладики, бугунги кунда ушбу замонавий масканларда ҳамшаҳарларимиз ва пойтахтимиз меҳмонларига талаблар даражасидаги хизматлар ташкил этилган.

Пудрат ишлари сифати ва самарадорлигининг ортиши натижасида қурилиш фирмаси кенгайди, қўшимча ишчи ўринлари яратилди. Сифат ва муддатга қаратилган асосий эътибор эса буюртмачиларни мамнун этмоқда. Қурувчилар бунёд этган "Чорсу" буюм бозоридаги 560 махсус ўринга эга бўлган кийим-кечак дўконлари, 220 ўринли миллий либослар, "Эски Жўва"даги "Полиз маҳсулотлари" ва "Иссиқ таомлар", қишлоқ хўжалик маҳсулотлари улгуржи бозорчалари нафақат қўри-

ниши, балки хизматни ташкил этишдаги қулайлиги билан келиб-кетувчиларни мамнун этмоқда. Ўтган йилни сарҳисоб қилар эканлар, натижалар бунёдкорларнинг меҳнати самарасини яққол кўрсатди.

— Мустақиллиқнинг 14 йиллик байрамини "Чорсу" буюм бозорида 40 та замонавий дўконни қуриб битказиб қўтиб олган бўлсак, Янги — 2006 йилни "ТИМ-2" савдо мажмуасида жойлашган 36 та савдо шохобчаларини фойдаланишга топшириб нишонладики, — дейди участка бошлиғи Наби Исмолов. — Шунингдек, бозор кўрқига алоҳида кўрк бўлган катта фаввора атрофидаги ободонлаштириш ҳамда Сағбон кўчаси тарафдан бозорга кириш дарвозасини қайта қуриш ишларини амалга оширдик. Меҳнатимиз билан бозорлар кўркини очиб, бунёдкорлик ишларига муносиб хисса қўшаётганимиздан фахрланамиз.

Янги йилни эзгу ниятлар билан бошлаган қурувчилар жорий йилда ҳам бозорлар кўркамлигини таъминлаш борасидаги бунёдкорлик ишларида ғайрат кўрсатишга аҳд

қилишган, шунинг учун ҳам шижоатлари баланд. Зеро бу ерда қад ростлаб, эл-юрт фаровонлигига хисса қўшаётган ҳар бир бино уларнинг меҳнати шарафламоқда.

Шарофат БАХРОМОВА

СУРАТЛАРДА: монтажчи Икром Усмонов ўз ишининг устаси саналади; қад ростлаган савдо дўконлари.

Назм

БАТАН СЕВГИСИ

*Бўлай десанг солих инсон,
Ўсиб-унган Ватанини сев.
Қабингда гар*

*бўласа иймон,
меҳри синган*

*Ватанини сев.
Бўла туриб она юртинг,
Ўзга ердан эл ахтарми,
Ватанингдир Ўзбекистон,
гулаи тўлган Ватанини сев.*

*Ушбу азиз Ватандир, бил,
боғига бахт қуши қўнган,
Шаҳдам қадам*

*ташлаб олға,
юксалиш отига минган.
Тушиб Аллоҳнинг нигоҳи,
мангайига дуо инган,
Фаровонлик шир бўлган,
нурга чўмган Ватанини сев.*

*Ҳазар айла қўним ийқ,
дарбадар юрт гадолардан,
Ватанининг қадрини*

*билмай,
адашган кўрнамолардан.
Асраб юртингни, элчинни,
мудҳиш хавфга балолардан,
Мустақиллик офтобидан
бахти кулган Ватанини сев.*

*Парлаверсин дея ўлкам,
бугуни ҳам истиқболни,
Шарафла чин*

*виждон билан
озодлиги, Истиқлолни.
Соҳибо, қуйла шу юртингни
яшнаган бахти-иқболни,
Эсанг гар шоири даврон,
иҳлом берган Ватанини сев.*

Сопи МУҲАМЕДОВ

ТОШКЕНТ ШАҲРИ МИЛЛИЙ ИСТИҚЛОЛИМИЗ БИЛАН ЧАМБАРЧАС БОҒЛАНГАН АЗИМ ВА НАВҚИРОН ШАҲАРДИР. АЙНАН РЕСПУБЛИКАМИЗ ПОЙТАХТИДА МУСТАҚИЛЛИК ДЕКЛАРАЦИЯСИ ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ, ДАВЛАТ ТИЛИ, БАЙРОҚ, ГЕРБ, МАДҲИЯ КАБИ ДАВЛАТ РАМЗЛАРИ ҲАМ ШУ ЕРДА ЭЪЛОН ҚИЛИНДИ.

ДЎСТЛИК ВА
ТИНЧЛИК ШАҲРИ

Шаҳар Тошкент номи билан даставвал XI асрнинг машхур алломалари Абу Райҳон Беруний ва Маҳмуд Қошғарийнинг асарларида тилга олинади. Беруний «Ҳиндистон» асарида Тошкентнинг келиб чиқиши тўғрисида сўз юритиб, «Тош» сўзи асли туркча исм бўлиб, «Шош» кўринишини олган, «Тошкент — тошли қишлоқ демакдир», деб изоҳлайди. Маҳмуд Қошғарийнинг маълумоти бўйича Тошкент шаҳри XI асрнинг охирилари ва XII асрларда «Таркан» деб ҳам юритилган. Машхур «Бобурнома»да ҳам Тошкент номи тилга олинади.

Шу тариқа, XVI-XVII асрнинг бошларида Тошкент атамаси шухрат топиб, унинг қадимги Чоч, Шош ва Бинкат номлари аста-секин муомаладан тушиб қолади.

Таъкидлаганимиздек, жаҳондаги ҳар қандай мустақил давлат сингари Ўзбекистон Республикасининг ҳам пойтахти Асосий Қонунда алоҳида эътироф этилган. Хўш, умуман пойтахт деганда нима ни тушуниш керак? Пой-

тахт — бу давлатнинг асосий шаҳри, мамлакатнинг маъмурий, сиёсий маркази, пойтахт одатда давлат ҳокимияти ва давлат бошқаруvinинг олий органлари, шунингдек олий суд, ҳарбий ва бошқа марказий муассасалар жойлашган шаҳардир. Кўп ҳолларда пойтахт мамлакатнинг иқтисодий маркази ҳамдир.

Шундай қилиб, азим ва навқирон Тошкент ҳозирги вақтда Ўзбекистон Республикасининг асосий шаҳри ва маъмурий-сиёсий марказидир. Бу ерда Ўзбекистон Президентининг қароргоҳи /Оқсарой/, Ўзбекистон Республикасининг Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси /қуйи палата/, Сенати /юқори палата/, Вазирлар Маҳкамаси, шунингдек ижтимоий ҳаракат ва партияларнинг, бошқа жамоат ташкилотларининг марказлари, чет эл элчихоналари /50 га яқин/, БМТ ва унинг тизимидаги ЮНЕСКО, ЮНИСЕФ каби халқаро ташкилотлар ваколатхоналари жойлашган. Тошкент чет эллардаги биродарлашган шаҳарлар билан дўстона алоқаларни ривож-

лантиришга анчагина хисса қўшмоқда, пойтахтимиз дунёдаги 9 та шаҳар билан биродарлашган.

Ҳозир Тошкентда икки ярим миллион атрофида аҳоли яшамокда. Пойтахтимизда замонавий, салобатли бинолар, Алишер Навоий номидаги Миллий боғ, улуг Соҳибқирон бобомиси Амир Темур номидаги хиёбон, «Туркистон» ва «Халқлар дўстлиги» саройлари, Амир Темур ва Мирзо Улуғбек хайкаллари, масжид мадрасалар, кўхна Шарқ услубида қурилган ва безатилган растахоналар, қад ростлаётган меҳмонхоналар ва бошқа маҳобатли обидалар, ер ости метроси /уч йўналишда 29 та станция ишлаб турибди/ унинг кўркига-кўрк қўшиб турибди.

Азим пойтахтда кўпгина маданий-маърифий, динлараро бағрикенгликка бағишланган анжуманлар ўтказилиб келинмоқда. Дарҳақиқат, пойтахтимиз — дўстлик ва тинчлик шаҳри. У дунёга ўзининг сулҳпарварлиги, «Тошкент руҳи» билан машхур. Тошкентда қўлаб халқаро сиёсий, иқтисодий, маданий соҳалардаги анжу-

манлар ўтказилмоқда. Шанхай Ҳамкорлик Ташкилоти саммити, «Пахта-2005» халқаро анжумани, Ўзбек кураши бўйича жаҳон биринчилиги ва бошқа йирик халқаро тадбирлар шулар жумласидандир.

Тошкентда мустақиллик шарофати билан сиёсий-иқтисодий, ҳам маънавий соҳасида тўб ислохотлар бошланди. Иқтисодийёт соҳасида бозор муносабатларига ўтилиши талаблари асосида бизнес, ишбилармонлик, хорижий сармоялар киритилишини рағбатлантириш, янги банк-кредит тизимини барпо этиш, мулкни хусусийлаштиришга доир бир қанча амалий тадбирлар кўрилди. Шаҳримизда хорижий мамлакатлар ишбилармонлари билан ҳамкорликда қўшма корхоналар, фирмалар очиш ривож топа бошлади.

Пойтахтимиз Тошкент республикасининг йирик саноат марказларидан бири бўлиб, унда халқ ҳўжалигининг деярли барча соҳаларини қамраб олган 300 га яқин корхона ишлаб турибди. Тошкент—Марказий Осиёдаги энг йирик транспорт тармоғи бўлиб, унинг аэропорти халқаро аҳамиятга эга. Шаҳримизда темир йўл вокзали ва бир қанча автошобекатлар фаолият юритмоқда.

Ҳақиқатан ҳам, Тошкент она-Ватанимизнинг юрагидир. Шунингдек, пойтахтимиз миллий тотувлиқни мустақкамлашда алоҳида ўринга эга бўлган дўстлик шаҳридир.

Қобилбек КАРИМБЕКОВ,

«Сиёсат» ахборот-таҳлил маркази директори,

сиёсий шарҳловчи

Сўранг,
жавоб берамизБЕШЁРЧНИНГ
МАЪНОСИ
НИМА?

БИЗ ПОЙТАХТИМИЗНИНГ ЭНГ ҚАДИМИЙ ҲАҚАЛАРИДАН ҲИСОБЛАНГАН «БЕШЁРЧ» ҲАҚАСИДА ИСТИҚОМАТ ҚИЛАМИЗ. КЎПДАН БУЁН УШБУ ҲАҚАНИНГ НИМА УЧУН «БЕШЁРЧ» ДЕБ НОМЛАНГАНЛИГИГА ҚИЗҚАМИЗ. ИМКОНИ БЎЛСА ГАЗЕТА САҲИФАСИДА «БЕШЁРЧ» ҲАҚАСИНИНГ МАЪНОСИ ҲАҚИДА МАЪЛУМОТ БЕРСАНГИЗ?

Сайёра ЮСУПОВА, талаба: «Бешёғоч» даҳаси (туркча) бешта дархат маъносини билдиради. Қўлэзма асарларда Зангиота даҳаси деб ҳам юритилган. (Зангиота номи билан машхур бўлган сўфийлик тарғиботчиси Шайх Ойхўжа ибн Тошхўжа)

Даҳада шаҳарнинг уч дарвозаси (Самарқанд, Камолон ва Бешёғоч), 75 масжид, уч мадраса, 76 маҳалла ва 36 мавзеси бўлган. Энг қадимий шохқўчаси Бешёғоч (ҳозирда бу кўча деярли йўқ бўлиб кетган), кўчасидан 1903 йилда қўнқа, 1913 йилдан трамвай қатнай бошлаган. Асосий майдони Бешёғоч, XIX асрнинг 70-йилларида бу ердан ўтган шаҳар мудофаа девори бузиб юборилган, ўрнида Бешёғоч майдони барпо бўлган. Машхур меъморчилик обидаси бу Абдулқосим мадрасасидир. 1850 йилдан (қурилиб битган вақти) 1919 йилгача мадраса сифатида фаолият кўрсатган. Мадрасада ўзбек романчилик мактабининг асосчиларидан Абдулла Қодирий, ўзбек драматургларидан Фулом Зафарий, сиёсат ва маърифат арбоби, Тошкентда жадидчилик ҳаракатининг раҳбари Мунавварқори Абдурашидохоновлар ўқиган.

Даҳадаги ҳозир ҳам сақланиб қолган Каттабоғ, Арнапоя, Олмазор каби жой номлари шуни кўрсатадики, бу даҳа аҳолиси асосан деҳқончилик ва боғдорчилик билан шўғулланган.

(Давоми. Боши ўтган сонларда.)

Бинобарин муҳораба сабабларининг муқаддималари бир-бирига улашиб, кўп каллалар у /Алоуддавланинг бетадбир ишидек ерга қўлади, жаҳон моллари исрофгарчиликга учраб, хонадонлар хароб бўлди, соқийлик номусли вафо равнақи янглиғ қонлардан ариқлар оқиб, хунар обрўси ерга соврилди. Мирзо Улуғбек Хурросон томон юришга жазм қилди ҳамда фалақанинг айланishiдек бениҳоят ва коинот ҳодисаларидек беҳадду бесанок бир сипоҳ билан Жайхундан ўтди. Мирзо Абдуллатиф Бухталон, Қундуз, Бақлон ва Арҳанг Саройлардан то Бадахшон чегарасигача ҳамда Балх, Сон, Чоряк, Андуҳуд, Шибиргон, Маймана ва Форёблардан то Мурғоб сувигача бўлган ерлар лашкарларини тўплаб мирзо Улуғбекнинг олий ўрдусига келиб қўшилди. Шундай бир сипоҳ ташкил топдики, у, Байт:

Чумолидан ҳам кўпу чигиртқадан зиёда бўлиб, Барча тоғлиқлару текислиқларни эгаллаган эди.

Бу хабарни эшитган, мирзо Алоуддавланинг хурсандлиги ҳафалик билан ва кўнгил равшанлиги хиралик билан алмашинди; айш-ишрат анжомлари ўрнини уруш аслаҳалари эгаллади. У ҳазинаю дафиналар эшиқларини очиб ҳаммага кўп нақд пуллар улашди, ҳоқони саъид ҳазратлари эллик йил давомида тўплаган жаҳон ганжларини лашкар қисмларига тақсим қилиб берди. Байт:

Дил ўзида қанча хун тўплаган эди, аммо кўз уни тўкиб юборди, Ё Оллоҳ! Ким уни елга совурдию,

ким тўплаган эди?!

Шундай қилиб, жанг маъракаси далилларно ор-номус майдони ботирлари тартиб топдилар. Байт:

Жаҳон-жаҳон лашкар жангга тахт бўлди, Уни қўрган осмоннинг боши айланиб қолди.

Мирзо Алоуддавла ҳоқони саъид ҳазратлари замонадаги дастур бўйича доруссалтана Хирот ҳукумати ва доругалигига амир Муҳаммад Суфи тархон ва амир Султон Абу Саъидларини тайин қилди, унинг наздида тўла ишонч қозонган мавлоно Аҳмад ясовулни Имод қалъаси томон жўнатди; бу қалъага мирзо Алоуддавла жаҳон ганжларини юборган эди; Ихтиёрудин хисорини эса, бу ҳисорда тўплаган қарийб тўрт минг т у м о н нақд пул билан ўз махсус кишиларидан бўлган Оқо Хожи бекга топширди. Сўнг у бир жаҳон лашкар билан доруссалтана Хиротдан йўлга чиқди. Мирзо Улуғбек офтоб янглиғ жаҳонни ёритувчи байроқни тиклади ва юлдузлардек осойишталик билан бир кўнлик ҳаракатда бир неча манзилларни босиб ўтди. Хар икки сипоҳ хунхор Баҳромдек ялтироқ тигларни

Абдураззоқ САМАРҚАНДИЙ

«МАТЛАЪ-И САЪДАЙН
ВА МАЖМАЪ-И БАҲРАЙН»

АСАРДАН БОБЛАР

яланғочлаб ва олов ёғдирувчи ўқларни қаҳру ғазаб заҳри билан ювиб жангга юз тутдилар.

Мирзо Алоуддавла Қўтали Санжобдан ўтгандан кейин, унинг хотиридан "шояд бу фитна оташига таскин сувини уриш мумкин бўлса ва бузургвор амаким билан сулҳ ва тинчлик кўчаси билан илгари юрлса", деган фикр ўтди ҳамда, бу андиша ўз хотиридан қатъий ўрин олган, махсус кишиларидан бир нечтасини шаҳарга жўнатиб, уларга: волийлик осмонининг қутби, ҳидоят осмонининг қўёши, улуг тангри иноятини акс этдирувчи, тўғри йўлга бошловчи, қўнгли поклангур жаноб шайхулислом Баҳрудин Умардан қадам ранжа қилиб, ўртага тушишни илтимос қилинлар, шояд у кишининг қадами кўмағида бир неча минглаб мусулмонлар бир-бирларининг мол ва жонларига қасд қилишдан тўхтасалар, деб буюрди. Ҳазрат шайх илтимосни қабул қилиб йўлга чиқди.

Шу орада икки лашкар икки тарафдан ҳаракатга келиб, кўк денгиз тўлқинларидек жўш урдилар. Хиротдан ўн тўрт фарсах масофадаги Тарноб деган манзилда икки ғуруҳнинг яқинлашуви ва икки сафининг учрашуви юз берди. Хар икки подшоҳ сипоҳни жангга тайёрлаш ва лашкар ҳам жанг майдонини ҳозирлашга фармон бердилар. Ўнг қанот, чап қанот, қалб, жанох, соқа! ва камингоҳлар² тўзилди. Мирзо Улуғбекнинг жувонғори мирзо Абдуллатифнинг ғайрат ва шижоати ва унинг лашкари кўмағида бақувват эди.

Байт:
Барчаси пурдилу жангжўй бир ғуруҳ, Каттикликда пўлатдегу, қувватда — руҳдек. Осмонсифат қ у л эса, қалб — руҳ султонининг қароргоҳидир дефганларидек, мирзо Улуғбекнинг офтоб асос соянидан соясида инсоний шахслар тўдаларию ҳайвоний махлуқлар турларидан иккинчи жаҳон бўлиб қўринар эди. Байт:

Уларнинг барчаси шердilu йўлбарсдек қувватли, Уларни учи билан булутни тирновчи эди.

Мирзо Улуғбек агар мададга эҳтиёж туғилиб қўлгудек бўлса, жангга киришишлари учун яна бир неча қўшунни тахт ҳолда фатҳ оятлари битилган байроқлар остида тутиб турар эди. Буронгор эса мирзо Абулазизнинг саъй-ҳаракати тўғрисида тартибга келган номдор амирлар ва шамширғузор баҳодирлар билан мустаҳкамланди. Байт:

Ҳазмдор шерлашу маст филлардек, Обрў қозониш мақсадида

жонларидан кечганлар.

Мирзо Алоуддавллага келсак, унинг умидвор кўзи буронгор тарафдан мирзо Солиҳ ва унинг одамларининг болқиб турган нури билан равшан эди. Байт:

Барчасининг мияси ғазабга дили қаҳрга тўлган, Мардлик қошларини чимириб олган.

Қ у л эса мирзо Алоуддавланинг подшоҳона шавкати жилваси ва хуравона ҳозирлиги нуридан зеб-зийнат топди. Тумон амирларидан бир нечтаси, мабодо бирор тарафда нуқсон ё зафилик рўй бериб қолса, унинг тадорикини кўрмак учун жаҳон лашкарлари билан кўмак йўсунида муҳайё бўлдилар. Байт:

Шамшир тортувчи мағрур баҳодирлар, Лашкар аҳли жанг майдонига етиб келди.

Жувонгор эса мирзо Халил Султон ўқининг шўбласи ва ярқирок тигининг чакмоғи билан безанган ҳамда бир ғуруҳ диловар кишилару кучга тўла диловарлар, - мисраб³, - унинг соябони остида ҳозир эдилар.

Қисқаси, ана шу тартибда у икки улкан сипоҳ ва у икки саноксиз лашкар бир-бирига рўбарў келиб, сафлар шакли ва жанг тарзи қўрниниш кўзга ташланди; лашкароҳ сатҳи қалқон тутганлару зирх кийганларнинг кўпчилигидан темир хисорга айланди, ҳамда жанг майдони хавоси тиглар чакмоғию ханжарлар ярқирашидан оташин саҳро бўлиб кўринди; тулпор отлар қулоғи тиглар учи билан оройиш топди, муборизлар жиловни чапу ўнгдан тортилишга бошладилар. Назм:

Лашкар аҳли жанг майдонига етиб келди, Ва Қўхи Қофдек икки доира ташкил қилди. Хар икки лашкардан шундай

хайкирик қўтарилдики, Унинг қўрқинчидан девнинг мияси гангиб қолди. Байроқнинг дастаси ўз жомасини

қонга иргитдию, Наҳот топиш умиди жаҳондан ташқарида

чодир тикди. Форс тилидан Асомиддин ЎРИНБОВ таржимаси

(Давоми бор.)

² Камингоҳ — пистирма
³ Дабир - котиб; мушый

Муносабат

БАХТЛИ ЭЛДА БАХТИЁРМИЗ

БИЗ ОИЛАМИЗ ДАВРАСИДА ХУРРИЯТИМИЗДАН АВВАЛГИ ВА КЕЙИН ЮЗ БЕРГАН ВОҚЕАЛАР, ЎЗГАРИШЛАР ҲАҚИДА КЎП ГАПЛАШАМИЗ. ШУНДА ОНАМ: - «СИЗЛАР ЭРКИН ЗАМОНДА УЛҒАЙЁТГАН БАХТЛИ АВЛОДСИЗЛАР.

Қай тарафга боқманг, ҳашаматли, осмонўлар бинолар, хорижликларни ҳам хайратга солаётган шаҳри азим Тошкентнинг сўлим хиёбонлари-ю жаҳон андозаларига мос дўконлари бисёр. Бизнинг ёшлигимизда эса шароит бутунлай бошқача эди", — дейдилар.

— Қандай эди? — деб сўрайдилар синглим Камола. — Айтинг, ойи илтимос! — Масалан, сен таълим олаётган академик лицейни олайлик. Шундай чиройли ва ҳашаматли бино. У ердан дунёвий илмларни эгаллаб, яхши билим эгаси бўлиб чиқшинг мумкин. Қолаверса, дарс жараёнида амалий билимингни мустаҳкамлашинг учун лаборатория хоналари, тажрибалар ўтказишга керакли асбоб-ускуналарнинг деярли барчаси муҳайё этилган.

— Ўзингиз университетга кириш имтиҳонида химия фанидан «беш» олганман дегандингиз-ку? — дейди яна синглим.

— «Беш» олганим ҳам, мактабни олтин медалга битирганим ҳам рост. Лекин, мактабда ҳозирдагидек, назарияни ҳам, амалиётни ҳам баробар ўрганиш учун етарли шарт-шароитлар бўлмаган. Оддийгина хона жиҳозлари мисолида оладиган бўлсак, синфда қирқ ўқувчи бўлса, шунинг ярмига ҳам стол-стулларнинг етиши амримаҳол эди. У даврда ҳозирдагидек техника, ахборотлаштириш ҳараёни ривожланмаган эди. Сизлар ҳозир дунёнинг хоҳлаган чеккаси билан алоқа боғлай оладиган Интернет тизимидан бемалол фойдалана оласизлар. Шаҳримиздаги янги ўзгаришлар, барпо этилаётган кўп қаватли кўркам бинолар ҳақида Интернетга маълумот жойлай оласизлар.

— Ойи, сизлар ўқиган бинолар қандай бўлган? — деб энди мен саволга тутаман онамни.

— Илгарилари кўп бинолар қатъий режасиз, зарурат тақозоси билан қурилаверган. Мустваҳкам, пойдевори пишиқ бинолар, хусусан, кўп қаватли таълим масканлари деярли бўлмаган. Мана ҳозир, сен Камола, ўқилишда мукаммал билим олишинг учун катта кутуб-

хона, аудио-визуал хоналари, компьютерлаштирилган синф хоналари, спорт заллари янги-ча, замонавий усулда бунёд этилган.

Ҳа, ҳозирда қанчадан-қанча йигит-қизлар Америкаю Япония, Англия, Германия каби мамлакатларга бориб, ўқиб келипти. Хавасинг келади. Илгарилари, омади келган ўзбекнинг боласи, нари борса, Москвада ўқирди-да, қизим. Энди, мана сен — бир университетда япончани, Камола синглинг француз тилини ўрганаёсизлар. Ҳозир, ўша қалтис даврларнинг «ғаройиботлари»дан гапирсам, сизларга эртатка ўхшаб туюлганди. Майли, сизлар учун бу гаплар эртатқ бўлиб қолаверсин.

Онамининг гапларини эшитиб, ўйлаиб қоламан. Ростдан ҳам эртатка ўхшайди. Атрофга янада жиддийроқ разм солишга уринаман ва ҳар қадамда, ҳар дақиқада мустақиллигимиз келтирган шарофатга, неъматларга дуч келаётганимизни англайман. Уларни билиш, сезиш ва энг муҳими, идрок этишимиз учун биз, ёшлар атрофимизга жиддийроқ назар солишга ўрганишимиз керак экан. Шунда пойтахтимиз, юртимиз Истиқлолнинг қадрига янада кўпроқ етадиган бўламыз.

Юлдуз УСМОН

Оз-оз ўрганиб домо бўлур...

МАШРИҚЗАМИН — ҲИҚМАТ БЎСТОНИ

Шеър:
Элга озор берган ҳар золим киши,
Аслида илону чаёндан баттар!
Абулбаракот ҚОДИРИЙ
Адлу эҳсон билан жаҳон гулшани обод бўлади.
«Амир Темур ўғитлари»

Эл ҳақида гофил бўлмагин асло,
Чунки эл қўлида ўтирган ўзинг.
Сендан эл нимани кўрса бир куни,
Қайтариб кўради ўшани кўзинг!
Муиниддан ЖУВАЙНИЙ
Мевали дарахт ман ҳар бир ўткинчи —
Тош отиб ўтса ҳам менга бўлмас ор.
Пахлавон МАХМУД
Мойили зулм этма кўзинг туркини,
Йўқса килур мардум уйини хароб.

НОДИРА
Кимга айтай дарду ҳолимни,
не тадбир айланин,
Ким, мени боштин-аёқ, золим
фироқинг ўртади.
ГАДОИЙ

Жавобини қайтаришдан ожиз бўлган одамга мушт
отма.
Ўзингдан ожизларга раҳм билан, ўзинг билан тенг-
ларга инсоф билан, ўзингдан устунларга ақл билан
бок.

Золимнинг зулми ўзини йиқитади.
Кучсиз шамол ожиз гиёҳларга бўрон бўлиб туюла-
ди.

Кимки бировнинг пайини қирқса ўзиники ҳам қирқ-
илади.

«ОТАЛАР СЎЗИ»

Хор жабрин ол ўзингга, ташла ўзни гул сари,
Хар ниши равон ўлсин қизил қон андалиб.
УВАЙСИЙ

Жаҳонгир қўшинларга қўйса оташ,
Анинг бошига бўлғуси болокаш.

Анбар ОТИН

Ўтмишда золим бир киши бўлиб, зироат ва тижор-
рат ахлининг молига зулм чангалини урган эди. Халқ
уни дуойи бад қилиб, шаънига нафрат оғзини очган
эди. Мазкур золим бир куни қўлига бургут олиб, овга
чиқди. Овдан қайтиб келгач, қўлидаги мазмунда ха-
бар тарқатди: «Одамларга зулм қилган ва ситам тиги-
ни урган қўлимни бугундан тийдим. Халқларварлик
йўлида ўзимни собитқадам айладим. Умидим шулки
бугундан эътиборан ҳеч қандай золимнинг зулми ҳеч
бир одамнинг уйига етиб бормайди. Ҳеч қандай си-
тамкорнинг қўли ҳеч қандай ожизнинг эшигини топ-
майди!»

Бу хабардан халқ қайтадан жон топди ва бечора-
ларнинг умид чаманида мурод гули бу башоратдан
гул очди. Байт:

Муборак бу хабар етгач ногаҳон,
Юраклар қувониб қайта топди жон.

Охири унинг одиллиги шу даражага етдики, қўзичоқ
шер кўксидан сут эмадиган бўлди, қўй эса ўз сuti
билан шер оғзини ювди, юз эса эчкига яхши кўз би-
лан бокди, дашт қушлари эса дарё қушларининг ини
ёнига ин кура бошлади, ғозлар эса бургут билан сир-
дошга айланди.

Золимнинг яқинларидан бири бир куни муносиб пайт
топилган вақтда унинг бу хатти-ҳаракатларидан савол
қилди, феъли ўзгарганлигининг боисини сўради. Зо-
лим шундай деб жавоб берди: «Овда юрганимда
қаёқдандир бир ит келиб, тулкининг оёғини тишлаб
синдирди, йўлдан ўтиб кетаётган бир йўловчи эса тош
билан уриб, итнинг оёғини синдирди. Қилмишига яра-
ша юз бераётган бу воқеаларни кўриб ўзимга кел-
дим».

Хожа Самандар ТЕРМИЗИЙ

Оз иш учун банду итб айлама,
Қатлу сиёсатда шитоб айлама.

Хар кимки бир кўнгли бузуги
хотирин шод айлагай,
Онча борки Каъба вайрон бўлса обод айлагай.
НАВОИЙ

Чархи кажрав, шум замона иллати қилган асар,
Аҳли дониш кўзларига тийра бўлди кўзлар.

Хар замон юз бор дил
озоридин кўнглимдадур,
Ваҳки, озор бузук кўнглимда бунча бор эмиш.

Хусайн БОЙҚАРО

Ҳақорат қилса ким оғзингни юмсанг,
Яна ўзга ҳақорат ёғмас асло!
Эшакни елкасига тиксалар чўп,
Отар шатта бурунгидан ҳам авло!

Хаким ҚОНИЙ

Сенга ким етурса бу янглиг зарар,
Бўлур ул ҳам албатта сендин баттар.

ХИРОМИЙ

Инсоф энг яхши фазилатдир:
Кимда инсоф бўлса, у мард кишидир,
Инсофсизлик эса номард ишидир.

Инсофсиз кишига ҳам ҳамиша йўлдош бўлади.
Мен сенинг қўлингдан тўтсам,
сен менинг оғимдан тортасан.

Ёмон кунда гина кўтарилади.
Зиёнкор гиёҳ боғдан юлиб ташланади.

«ОТАЛАР СЎЗИ»

Элнинг айбини зоҳир этмоғлиг,
Йўқдир инсоф ила мурувватдин.

НОДИРА

Кимки мард эрур инсоф лозим,
Билурга сўз дурин сарроф лозим.

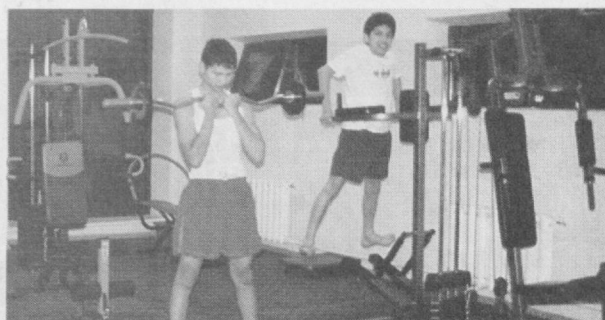
Анбар ОТИН

Одамларга кенг қалбли бўлинглар.

ХАДИС

Махмуд ҲАСАНИЙ,
Ҳамиджон ҲОМИДИЙ
тайёрлашган.

ЭРТАМИЗ ДАВОМЧИЛАРИ,
БҮЮК КЕЛАЖАГИМИЗ
БҮНЁДКОРЛАРИ БЎЛМИШ
ЁШЛАРИМИЗНИНГ НАФАҚАТ
МАЪНАВИЙ-МАЪРИФИЙ,
БАЛКИ ЖИСМОНИЙ
ЖИҲАТДАН ҲАМ СОҒЛОМ
БЎЛИШЛАРИНИ ТАЪМИНЛАШ
МАҚСАДИДА
МАМЛАКАТИМИЗДА КЕНГ
КЎЛАМДАГИ ИШЛАР АМАЛГА
ОШИРИЛМОҚДА.

Ёшлар — келажагимиз

САЛОМАТЛИКЛАРИНИ МУСТАҲКАМЛАМОҚДАЛАР

Айниқса умумтаълим мактаб-
лари, олий ва ўрта махсус ўқув юр-
ларида қад ростлаган замонавий
спорт иншоотларида ўз соғлигини
мустаҳкамлаётган ёшларни кўриб
беихтиёр ҳавасинг келади. Жумла-
дан, шаҳримиздаги Жаҳон иқтисо-
диёти ва дипломатия университе-
тида ҳам бу борада мақтаулик иш-
лар амалга оширилмоқда.

Олий ўқув юртидаги кенг ва
ёруғ, барча қўлайликлар яратилган
спорт-соғломлаштириш мажмуаси
доимо талабалар ва ўқитувчилар
билан гавжум. Ушбу спорт мажму-
асида сузиш, трамплиндан сакраш,
теннис ўйнаш, тренажёр залида
баданнинг мускулларини тоблаб,
алп қоматли бўлишга интилиш, са-
унада терлаб саломатлиқни мус-
таҳкамлаш мумкин. Тажрибали
йўриқчилар Оксана Краснова, Олег
Козел, Акмал Мўминов, Феруза

Умарова ва Раҳим Миролимовлар
эса талаба-ёшлардан ўз маслаҳат-
ларини ва ёрдамларини ҳеч қачон
аямайди.

(Ўз мухбиримиз)
СУРАТЛАРДА: Ўзбекистон
Давлат жаҳон иқтисодиёти ва

дипломатия университетидида та-
лаба-ёшлар ўз бўш вақтларини
спортга ошно ҳолда мана шун-
дай кўнглили ва мазмунли ўтқа-
задилар.

Алексей Попов
олган суратлар.

Табиат ажойиботлари

ЧАҚУВЧИ МЕДУЗАЛАР

АМЕРИКАДА
ЧИҚАДИГАН
ЖУРНАЛДАН БИРИНИНГ
ХАБАРИ БЕРИШЧА,
БЕРМУД ОРОЛЛАРИДА
ВАЖОҲАТЛИ
МЕДУЗАЛАР ПАЙДО
БЎЛГАН.

Уларнинг узунлиги 60 метрга-
ча етади. Бир неча ҳафта ичида
ана шундай медузалар 27 киши-
ни заҳарлаб ўлдирган, шулардан
8 кишининг мурдаси медуза пай-
паслагичлари билан ўралган ҳолда
топилган, қолган мурдалар сув-
нинг бетидида сузиб юрган.

Мутахассисларнинг фикрича
мазкур медузалар радиоактив

нурлар таъсири остида насл-на-
саби ўзгариб ана шундай махо-
батли жониворларга айланган. Ра-
диоактив моддалар эса ҳалокатга
учраган сув ости қайиғидан тарқ-
алган. Ҳисоб-китобларга кўра,
мазкур оролда 200 бош ана шун-
дай важохатли медузалар борли-
ги аниқланган.

Сув ости кемасида туриб жуда
қизиқ манзарани, гаройиб жони-
ворларни кўриш мумкин. Бекиёс
уммонларда яшовчи бу жонивор-
лар ўз "елкан"ларини очиб ша-
мол ва сув оқими томон сузади-
лар. Уларнинг гавдаси соябон ёки
кўнғирок шаклида бўлиб, соябо-
нининг гардиши 1 метрдан 3 ме-
тр-гача бўлади, соябон атрофида
пайпаслагичлари жойлашган,
уларнинг узунлиги 30 метрга

бўлади. Медуза реактив усул би-
лан, яъни соябон остидаги сувни
хайдаб чиқиш йўли билан ҳара-
кат қилади. Унинг елкани ёки пу-
фағи гидростатик мослама бўлиб,
жониворнинг тана вазнини ўзгар-
тириб туради. Пуфакча ҳаво би-
лан тўлганда жониворларни сув
кўтариб туради. Сув тўлкинлари
кучайганда пуфакча деворлари
сиқилиб, ортиқча ҳаво ташқарига
чиқарилади ва медуза уммон
қатрига шўнғиб кетади. Сув тўлки-
ни тинчигач, махсус ҳужайралар
яна газ ишлаб чиқаради ва меду-
за сувнинг бетига кўтарилади.

Сўнгги йилларда хирадропус
деган медуза тури билан заҳар-
ланмиш ҳоллари кузатилмоқда.
Қизиғи шундаки, мазкур медуза-
нинг заҳарли эканлиги Австрали-

яга Европалар келганидан сўнг
маълум бўлди. Қўп вақтлардан
бери сувдан топилган мурдалар-
нинг ўлим сабаблари аниқ эмас
эди ва нихоят унинг сирини ошкор
бўлди, яъни сувга тушган одам-
лар фақат ана шу медуза томо-
нидан заҳарланиши аниқланди.
Заҳарланган одамлар ҳатто товуш
чиқаришига ҳам улгурмасдан сув-
га гарқ бўлар экан.

Одатда ҳаво пуфагининг ости-
да бир метрча узунлидаги пай-
паслагичлари бўлиб, унда жуда
кўп микдорда кўйдирувчи ҳужай-
ралар жойлашган. Ана шу пайпас-
лагичлар балиқ ёки бошқа бир
жониворга тегиб кетса, уни шол
қилиб қўяди, яъни бундай ҳужай-
ралар хавфли қурол ҳисоблана-
ди, унда ўта кучли ва тез таъсир
этидиган заҳарли модда бор.
Тажрибада ҳайвон мускуллари
орасига юборилган заҳар эритма-
си ҳайвонни сўзсиз ҳалок қила-
ди, яъни барча ички аъзолари за-
ҳарланади, натижада жонивор

ҳалок бўлади.

Дунё уммонларида калмарлар-
нинг заҳираси битмас-туганмас-
га ўхшайди. Бунинг сабаби шун-
даки, улар бир йилда икки марта
— баҳорда ва кунда насл беради,
яъни туҳум қўйиш йўли билан
кўпаяди. Калмарлар катта иқти-
содий аҳамиятга эга. Ҳар йили
Японияда 650 миллион, АКШда 10
миллион тонна калмар овланади.
Калмарлар одатда унча йирик
бўлмайди, лекин ўта маҳобатли-
лари ҳам учраб туради. Оғирлиги
2 тонна, узунлиги 18 метр кела-
диганлари ҳам бор. Бундай кал-
марлар одамга рўпара келиб
қолса у яхшиликка олиб келмай-
ди албатта.

Масалан, II жаҳон урушининг
шиддатли кунларида калмарлар
ҳалокатга учраган сув кемасида-
ги одамлардан бир нечасини ке-
мадан олиб кетганлиги кузати-
лган.

Яхё ДАВЛАТОВ,
биология фанлари доктори

Футбол

БОШ МУРАББИЙ ТАЙИНЛАНДИ

ЎЗБЕКИСТОН ТЕРМА ЖАМОАСИНИНГ ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИГА САРАЛАШ ТУРНИРИДАГИ
МУВАФФАҚИЯТСЎЗ ИШТИРОКИДАН СЎНГ БОШ МУРАББИЙ БОБ ХОУГТОН ЛАВОЗИМИДАН ОЗОД
ЭТИЛГАНИ МУҲЛИСЛАРГА ЯХШИ МАЪЛУМ.

Ўзбекистон футбол федерациясидан хабар қилиш-
ларича, кунинг кеча терма жамоамизга янги бош му-
раббий тайинланди. 1990 йилги жаҳон чемпионати-
да Камерун терма жамоасига устозлик қилган ҳамда
ушбу терма жамоани жаҳон чемпионатининг чорак

финалига қадар олиб чиқиб, мутахассислару мух-
лисларни ҳайратга солган россиялик мутахассис Ва-
лериий Непомнящий эндиликда ўзбекистонлик чарм
тўп усталарини яқинда бошланадиган Осиё чемпи-
онатида саралаш турнирида майдонга олиб чиқади.

ХАЙРПАШУВ УЧРАШУВИ ЎТКАЗИЛАДИ

ЎЗБЕКИСТОН ФУТБОЛ ФЕДЕРАЦИЯСИНИНГ АХБОРОТ — ТАҲЛИЛ
БЎЛИМИ ТОМОНИДАН ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН ХАБАРГА КЎРА
ЎЗБЕКИСТОН ФУТБОЛИНИНГ ЁРҚИН ЮЛДУЗИ, ЎЗБЕКИСТОН ТЕРМА
ЖАМОАСИ САРДОРИ, «МАШЪАЛ» ЖАМОАСИНИНГ ЯРИМ
ҲИМОЯЧИСИ МИРЖАЛОЛ ҚОСИМОВ КАТТА ФУТБОЛ БИЛАН
ХАЙРЛАШМОҚДА.

Деярли йигирма йил мобайнида
ўзбек футболда ёрқин юлдуз
бўлиб порлаган Миржалол Қосимов
сўнгги учрашувини Бангладеш ва

Ўзбекистон терма жамоалари ўрта-
сида 22 февраль кунини Тошкентда
уюштирилган Осиё чемпионати-
га саралаш мусобақасида ўтказа-

ди. Шунингдек, Қосимовнинг хайр-
лашув баҳси Тошкентда Ўзбекис-
тон ҳамда Осиё юлдузлари терма
жамоалари ўртасида ташкиллашти-
риладиган футбол шоу билан яку-
нига етади.

Эътиборли жиҳати, Миржалол
«Машъал» жамоаси мураббийлари
сафига қўшилиб миллионлар йўли-
ни Қашқадарё воҳасида янада
ривожлантиришга ҳисса қўишни
ният қилган.

АКБАР ЙЎЛДОШЕВ

Мунажжим башорати

ВАҚТНИ БЕҲУДА САРФЛАМАНГ

25 ЯНВАРЬ, ЧОРШАНБА
МАЗКУР ЧОРШАНБА
ҲОЛАТЛАРИ АНИҚ БЎЛИБ,
ВАҚТНИ БЕКОРЧИ ГАПЛАР
БИЛАН ЎТКАЗИШ, КҮЧ-
ҚУВВАТИНГИЗНИ БЎЛАР-
БЎЛМАСГА САРФЛАШ МУМКИН
ЭМАС.

Битимлар тузиш, янги ишга жойлашиш
хайрли бўлади. Истиқболли ва манфаат
келтирадиган қутилмаган янги таклифлар
пайдо бўлиши эҳтимоли бор. Бугун ҳар
қачонгидан ҳам уддабуронроқ бўлиш, ле-
кин бирон-бир нарсани танлашда ўз наф-
сингиз ва аллақандай ноаниқ истиқбол-
лар эмас, «яқиндаги ўпка»га қаноат қилиш
фойдали.

Бугунги кун ҳаётдаги, оила ва жамият-
даги ўз ўрнигини идрок этиш кунини ҳам-
дир. Беҳаловатлик, тушқунлик ва тобе-
ликдан ҳалос бўлишининг айна пайти. Дам
олиш, куч-қувватларингизни аяб сарфлаш,

танланган мулоқотларга амал қилиш фой-
дали.

Овқатдан тортилиш, яхшиси — рўза ту-
тиш бугунги кунга ҳосидир ва кўпроқ сукут
саклаш керак бўлади. Айниқса шу кунини
туғилганлар кунини кўпчиликдан холироқ,
ижод алангасини реал ютуқлар ва мод-
дий нарсаларга айлантириш билан ўтказ-
ганлари маъқул. Бугунги қилинган сама-
рали меҳнат бойлик, фаровонлик келти-
риши мумкин.

Бугун ширинчиликлар, пишириқлар билан
ўзингизни сийлашингиз мумкин. Ҳар қан-
дай овқатни истаганча ейиш мумкин. Ов-
қатлар бугун тўла ҳазм бўлади ва танага
куч-қувват бағишлайди. Умуртқа поғона-
си, суяк тизими, оёқлар заифлашган
холда бўлади. Каттиқ зарурат бўлмаса
тиш олдиришни, шунингдек тиш қўйди-
ришни бошқа кунларга қолдирган маъқул.

Кўч-қизил аралаш ранглардан иборат
кийимлар бугунги кунга мос ҳисобланади.
Сариқ-яшил ранглар ва барча «заҳар» ран-
гли матолардан тикилган либослардан на-
рироқ бўлинг.

Бош муҳаррир
Акмал АҚРОМОВ

Манзилимиз: 700000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32

Буюртма Г-308

ТЕЛЕФОНЛАР:

хатлар — 133-29-70; эълонлар: 133-28-95,
136-57-65. факс: (3712) 133-21-56.

Ҳажми — 2 босма табоқ офсет усулида босилади.
5218 нусхада босилди.
Қоғоз бичими А-2

Газета Тошкент шаҳар
Матбуот ва ахборот
бошқармасида 02-1-рақам
билан рўйхатга олинган.

Душанба, сешанба, чоршанба,
пайшанба ва жума кунлари чиқади.
Нашр кўрсаткичи — 563

Нашрини етказиб бериш масалалари бўйича турар
жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент
почтамти»га — 133-74-05 телефонига мурожаат
қилишнинг мумкин.

Газета «Тошкент оқшомининг» компьютер
марказида терилди ва сақланган.

«Шарқ» нашрийт-матбос акциядорлик компанияси босмохонаси.
Қорхона маъмури: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

12346